

**Відділення дошкільної і
початкової освіти**

Міністерство освіти і науки України
Черкаська обласна рада

Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

Відділення дошкільної і початкової освіти

Управління освіти та гуманітарної політики Уманської міської ради
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
Факультет дошкільної, початкової освіти і мистецтв

Я. А. КОМЕНСЬКИЙ – ФУНДАТОР НАУКОВОЇ ПЕДАГОГІКИ
(з нагоди 430-річчя від дня народження видатного педагога)

Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної
онлайн-конференції з міжнародною участю
10-11 листопада 2022 року

**YA. A. KOMENSKYI IS THE FOUNDER OF
SCIENTIFIC PEDAGOGICS**

(dedicated to the 430th anniversary of an outstanding teacher's birth)
Proceedings of the Seventh All-Ukrainian Scientific and Practical
Online-Conference With International Participation
November, 10-11, 2022

УМАНЬ
ВПЦ «Візаві»
2022 рік

Міністерство освіти і науки України
Черкаська обласна рада
Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий
коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»
Відділення дошкільної і початкової освіти
Управління освіти та гуманітарної політики Уманської міської ради
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
Факультет дошкільної, початкової освіти і мистецтв
Ministry of Education and Science of Ukraine
Cherkasy Regional Council
The Department of Education and Science of the Cherkasy Regional State
Administration
Municipal Institution «Uman Taras Shevchenko Professional College of
Education and Humanities of Cherkasy Regional Council»
The Department of Pre-school and Primary Education
Department of Education and Humanitarian Policy of the Uman City Council
National University «Chernihiv Collegium» named after T.H. Shevchenko
The Faculty of Preschool, Primary Education and Arts

Я. А. КОМЕНСЬКИЙ – ФУНДАТОР НАУКОВОЇ ПЕДАГОГІКИ,
(з нагоди 430-річчя від дня народження видатного педагога)

Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної
онлайн-конференції з міжнародною участю

10-11 листопада 2022 року

**YA. A. KOMENSKYI IS THE FOUNDER OF SCIENTIFIC
PEDAGOGICS**

(dedicated to the 430th anniversary of an outstanding teacher's birth)

Proceedings of the Seventh All-Ukrainian Scientific and Practical
Online-Conference With International Participation

November, 10-11, 2022

УМАНЬ
ВПЦ «Візаві»
2022 рік

УДК: 37.091.4

К63

Редакційна колегія:

Крамська З. М. – доктор філософії, в.о. директора коледжу, заступник директора з навчальної роботи, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Зайченко І. В. – доктор педагогічних наук, професор, викладач, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

Стрілець С. І. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Білошкурський В. В. – заступник директора з соціально-гуманітарної та виховної роботи, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

Троян Н. Д. – завідувач навчально-методичного кабінету, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії.

Любченко І. І. – кандидат педагогічних наук, голова циклової комісії педагогіки, психології та методик дошкільної освіти, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Фещенко Г. В. – кандидат педагогічних наук, завідувач заочного відділення, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Малишева Л. С. – кандидат педагогічних наук, голова циклової комісії педагогіки та методик початкової освіти, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії

Лебідь І. В. - доктор філософії, кандидат педагогічних наук, доцент, викладач іноземної мови, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

Поштарук Л. І. – завідувач відділення дошкільної і початкової освіти, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, магістр

Козак Н. Д. – голова циклової комісії образотворчого мистецтва та методик навчання, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Я. А. Коменський – фундатор наукової педагогіки (з нагоди 430-річчя від дня народження видатного педагога): Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції з міжнародною участю, 10-11 листопада 2022 р. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2022. – 294 с.

© КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», 2022 р.

Трубавіна І. М., Чередниченко О. Ю., Недря К. М.....	139
Робота педагогічних парцівників ЗЗСО з внутрішньо переміщеними дітьми в умовах війни	
Фещенко Г. В.....	142
Освітня філософія Яна Амоса Коменського	
Фещенко Г. В., Амірбеков П. Е.....	146
Значення педагогічної спадщини Я. А. Коменського для розвитку світової, у тому числі української педагогічної науки	
Фещенко Г. В., Голуб Д. М.....	151
Сучасність основних дидактичних принципів Яна Амоса Коменського	
Хорошев О. М.....	154
Григорій Сковорода як ідейний нащадок педагогічної системи Яна Амоса Коменського	
Чекан О. І.....	157
Наступність у корекційній роботі ЗДО та школи як один із сучасних векторів освіти дітей дошкільного віку	
Чекан О. І., Біличко В. А.....	158
Проблема мовленнєвої готовності дитини з порушенням мовлення до навчання в школі	
Чекан О. І., Дербай А., Довбня С.....	161
Роль та значення дисфонії у розвитку дитини	
Чекан О. І., Одошевська Є. С.....	163
Використання наочності для розвитку мовлення дітей із синдромом Дауна	
Чекан О. І., Паньків Е.....	166
Формування і розвиток особистості	
Чехратова О. А.....	168
Викладач-ментор закладу вищої освіти в умовах війни	
Ювковецька Ю. О.....	171
Нагальна проблематика студента і викладача під час війни	
Яковишин Р. Я., Piotr Sochacki.....	174
KONCEPCJE WYCHOWANIA DZIECI W TEORIACH I POGLĄDACH WYBITNYCH NAUKOWCÓW I PEDAGOGÓW	
Бабич О. О., Бабич Д. С., Семиволос Д. О.....	179
Ян Амос Коменський – основоположник сучасної педагогічної системи	
Барабаш В. І.....	183
Роль і значення творчості Яна Коменського в педагогіці	

зустрічається у осіб середнього або зрілого віку (35-45 років), частіше у жінок. Внаслідок мимовільного скорочення (спазма) м'язів голосових складок виникає вібрація. Людям з цим видом дисфонії важко починати розмову та вести довгу бесіду; мутаційна виникає у підлітків, частіше у хлопчиків. Знижується звучання голосу, набуває грубості. Прослуховуються фальцетні ноти, які іноді не зникають і в дорослому віці.

Отже, профілактика дисфонії полягає насамперед у своєчасному лікуванні хвороб гортані і глотки, дотримання правильного голосового режиму. Важливо не допускати частих простудних захворювань, зміцнювати імунітет. Адже, здоровий голос дитини- це запорука його благополучного розвитку, виховання і навчання.

Список використаних джерел:

1. Лабораторія порушень голосу
http://www.audiovoice.kiev.ua/publication_016_ru.shtml.
2. Особливості обстеження порушення голосу
<https://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4501/1/Давиденко%20К.А.%20Особливості%20обстеження%20порушення%20голосу.pdf>.
3. Дисфонія <https://mind-stimulation.com/lechenie-disfonii-kiev/>.

ЧЕКАН Оксана Іванівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет,
вчитель-логопед логопедичного пункту
управління освіти, молоді та спорту виконавчого
комітету Мукачівської міської ради,
ОДОШЕВСЬКА Єлена Сергіївна,
здобувач освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
II курсу денної форми навчання,
спеціальність 016 «Спеціальна освіта. Логопедія»,
Мукачівський державний університет
(м. Мукачєво, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ НАОЧНОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА

Мовлення є важливою складовою загального гармонійного розвитку

особистості, її інтелекту, мислення, моральних якостей тощо. Володіння ним дає людині змогу комунікувати з іншими, пізнавати цей різноманітний світ та самих себе. У наш час, із стрімким розвитком інклюзивної освіти, питання навчання дітей з особливими потребами, а зокрема із синдромом Дауна, стали досить актуальними та привернули увагу таких вчених, як Т. Медведєва, А. Савицький, Р. Ковтун та ін.

Синдром Дауна – це одна з найпоширеніших хромосомних аномалій, що зумовлена наявністю додаткової хромосоми у 21-й парі. За статистикою ВООЗ одне на 700 немовлят, що з'являються на світ, мають дане відхилення.

На розвиток мовлення осіб, що мають синдром Дауна, перш за все впливають анатомо-фізіологічні дефекти у будові мовленнєвого апарату та особливості дихання, що характерні для даного синдрому. Усе це спричинює значні труднощі у пізнанні рідної мови. Також значною мірою впливають сформованість психічних процесів та сенсорних функцій. У дітей із синдромом Дауна спостерігається недорозвинення багатьох психічних функцій, особливості на рівні довільності і усвідомлення. Відставання в розумовому розвитку впливає і на навички спілкування [3, С. 28].

Часто діти цієї категорії мають порушення слухової функції, внаслідок чого виникають труднощі із фонематичним сприйняттям [2, С. 178-179]. Також у них часто відмічається зниження зору, у багатьох спостерігається косоокість. Якщо дитина бачить погано, нечітко, або не може сфокусувати погляд на предметі, їй буде набагато складніше співвіднести слово з конкретним предметом [2, С. 179]. Проте, у разі незначного порушення роботи зорового аналізатора або при його повноцінному функціонуванні зорове сприйняття стає ведучим у пізнавальній діяльності. П. Жиянова зазначає, що у дітей із синдромом Дауна воно розвинене значно краще, ніж слухове, що дає перевагу у використанні наочності для кращого розуміння мовлення і стимулювання власної мовленнєвої активності дитини [1]. Наочність у навчанні є одним із основних принципів дидактики, відповідно до якого воно будується на конкретних образах, що безпосередньо сприймаються учнями. Вперше цей

принцип було обґрунтовано чеським педагогом Я. А. Коменським [6].

Наочність – це невід’ємна складова логопедичних занять, що допомагає зробити їх пізнавальними, цікавими та емоційно насиченими. Логопеди можуть використовувати різні предметні та сюжетні навчальні картини, фотографії, настільно-друковані ігри, натуральні предмети, муляжі тощо [4]. Здатність осіб із синдромом Дауна успішно оволодівати комп’ютерними технологіями також сприяє ефективнішій та різноманітнішій корекційній роботі педагога [5, С. 9].

Доведено, що застосування логопедом наочності сприяє:

- поповненню та збагаченню словника учня
- формуванню в нього зв’язного мовлення
- розвитку зорового сприйняття та пам’яті;
- виникненню інтересу до пізнавальної діяльності тощо.

Отже, враховуючи психофізичні особливості осіб із синдромом Дауна, можна дійти висновку, що застосування логопедом різноманітних видів наочності сприяє кращому сприйманню навчального матеріалу дітьми цієї категорії. Такі заняття можуть бути ефективними для поповнення словникового запасу дітей, накопичення уявлень про навколишню дійсність та розвиток усіх компонентів мовлення.

Список використаних джерел:

1. Жиянова П. Л., Гимадеева М. Ф. Социальная адаптация детей раннего возраста с синдромом Дауна : организация, содержание и методика работы адаптационных групп : методическое пособие. Изд. 2-е, перераб. и доп. Москва, 2008. 197 с.;
2. Медведева Т. П., Панфилова И. А., Поле Е. В. Комплексное развитие детей с синдромом Дауна. Групповые и индивидуальные занятия: методическое пособие. Москва : Даунсайд Ап, 2004. 368 с.;
3. Мерковская А. В., Есипова Т. П. Рекомендации по комплексному развитию детей с синдромом Дауна раннего возраста. Новосибирск: ГООИ «Общество «ДАУН СИНДРОМ», 2008. 64 с.;
4. Рібцун Ю. В. Використання наочності в роботі з молодшими дошкільниками із загальним недорозвитком мовлення Дефектологія. Особлива дитина: навчання та виховання, 2010. с. 32–35.;
5. Чеботарьова О. В., Гладченко І. В., Василенко-ван де Рей А., Ліщук Н. І. Дитина із синдромом Дауна. Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018.

48 с.

6. Інтернет-джерело:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87:Cthulhu5678>

ЧЕКАН Оксана Іванівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет,
вчитель-логопед логопедичного пункту
управління освіти, молоді та спорту
виконавчого комітету Мукачівської міської ради;
ПАНЬКІВ Емма,
здобувач освіти I курсу, денної форми навчання
педагогічного факультету,
спеціальності 016 «Спеціальна освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Мукачівський державний університет
(м. Мукачєво, Україна)

ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ

За останні роки до проблеми формування особистості сучасного вчителя звертались такі вчені, як: С. Гончаренко, Л. Губерський, М. Євтух, В. Журавський, І. Зязюн, В. Кремень, О. Савченко, О. Сердюк, І. Надольний, В. Огнев'юк та інші. Актуальність дослідження обумовлюється необхідністю осмислити місце і роль вчителя в освіті, його особистісних характеристик та якостей в контексті утвердження постіндустріального вектора суспільного поступу, глобалізації та розгортання інформаційної революції [2].

Особистість — людина, соціальний індивід, що поєднує в собі риси загальнолюдського, суспільне значущого та Індивідуально неповторного.

Формування особистості — становлення людини як соціальної істоти внаслідок впливу середовища і виховання на внутрішні сили розвитку.

Розвиток людини не можна зводити до засвоєння, простого накопичення нею знань, умінь та навичок з різних галузей науки і практичної діяльності. Його не слід розглядати лише з кількісного боку. Розвиток полягає передусім в

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>